

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-14>

УДК 330.1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РОЛІ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL BASIS OF SCIENTIFIC RESEARCH ON THE ROLE OF PUBLIC FINANCE IN ACHIEVING THE ECONOMIC GOALS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Богуславська Світлана Іванівна

доктор економічних наук, професор,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6834-9765>

Суховий Максим Миколайович

аспірант,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-7679-4336>

Bohuslavska Svitlana, Sukhovyy Maksym
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

Встановлено, що натепер чітко виокремились три основні напрями дослідження науково-методичної площини функціонування державних фінансів – перший – забезпечення національної економічної безпеки, другий – фінансування потреб воєнної економіки, третій – пошук фінансування через інвестиційний механізм та раціональний розподіл фінансових ресурсів для економічного розвитку, у тому числі для досягнення цілей сталого розвитку, у першу чергу, соціальних і економічних. Надано пропозиції, як поєднати основні напрями дослідження царини функціонування державних фінансів, враховуючи важливість кожного, як на теоретичному, так і на прикладному рівні, зважаючи на очевидне, на перший погляд, їх взаємо виключення – неможливість спрямування фінансових ресурсів на цілі сталого розвитку в умовах нагальності фінансування воєнних потреб.

Ключові слова: фінанси, менеджмент, державні фінанси, сталий розвиток, цілі сталого розвитку, економічна безпека, національна безпека.

It has been established that three main directions of research in the scientific and methodological plane of the functioning of state finances have been clearly distinguished – the first – ensuring national economic security, the second – financing the needs of the military economy, the third – the search for financing through an investment mechanism and the rational distribution of financial resources for economic development, including including to achieve the goals of sustainable development, primarily social and economic. Proposals are given on how to combine the main directions of research in the field of public finance functioning, taking into account the importance of each, both at the theoretical and applied level, taking into account the obvious, at first glance, their mutual exclusion - the impossibility of directing financial resources to the goals of sustainable development in conditions of urgency financing of military needs. It was determined that at the same level as ensuring national economic security and financing the needs of the wartime economy, investment management at the micro and macro levels should become the object of research in the context of examining the theoretical and methodological foundations of public finance management. The role of public finance in achieving the economic goals of sustainable development is called ensuring the implementation of steps towards sustainable development, which will be formed on the balance of political and economic needs of society. An own vision of the theoretical and methodological foundations of scientific

research on the role of public finances in achieving the economic goals of sustainable development has been formed. The author's approach involves the presence and combination of several important components: theoretical basis, methodological techniques, institutional and socio-economic aspects. The theoretical and methodological principles are based on the integration and synergy of economic theories (theory of economic growth, the theory of public finance and the theory of welfare economics), empirical methods of scientific and applied research, institutional analysis and socio-economic concepts, which makes it possible to comprehensively evaluate and improve the procedures of state management finances on the way to Ukraine's achievement of economic (and in the future also social) goals of sustainable development.

Keywords finance, management, public finance, sustainable development, sustainable development goals, economic security, national security.

Постановка проблеми. Сфера державних фінансів є актуальним полем для проведення наукових пошуків саме зараз, коли на рівні державного менеджменту постають нагальні питання пошуку фінансових ресурсів для забезпечення військових, економічних і соціальних потреб країни, ефективного та справедливого розподілу фінансування між різними площинами інтересів різних категорій громадян; пошуку резервів для підвищення рівня національної економічної безпеки, підтримання економіки держави у воєнний час та її відновлення та розвитку у післявоєнний період. Водночас, інтеграція України у глобальний простір, конвергенція національних і європейських цінностей стимулювали уряд до прийняття на державному рівні концепції слідування цілям сталого розвитку. Їх досягнення вимагає спрямування на це завдання частини національних фінансових ресурсів, і водночас, потребує проведення додаткових досліджень у науково-методичній площині для того, аби досягнення цілей сталого розвитку відбувалось поступально, обґрунтовано та без неефективних витрат.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Контент-аналіз сучасних наукових публікацій дозволив виявити основні вектори досліджень проблематики управління державними фінансами в Україні. Так, Зачосова Н.В. наголошує на важливості розробки механізму гарантування інвестицій задля захисту внутрішніх і зовнішніх інвесторів, активи яких будуть критично важливими для відновлення національної економіки [1], а також пропонує напрями стабілізації стану фінансової складової економічної безпеки національної економіки України [2]. Контекст ролі державних фінансів у проблематиці забезпечення високого рівня економічної безпеки держави піднімають і Гавкалова Н. Л. та Табацький М. Г. [3]. Білорус О. Г., Балакін Р. Л., Ухналь Н. М., Бартош С. В., Іващенко О. Б. вивчають можливості фінансування дефіциту Державного бюджету України в умовах воєнного стану [4],

Затонацька Т. Г., Лютий І. О., Анісімова О. Ю. опікуються загальними питаннями управління державними фінансами в умовах невизначеності [5], Метеленко Н., Сумма В., Шарпов В., Сілін А. пропонують стратегічні вектори управління державними фінансами під час війни в контексті відбудови України [6], Ходаковський В. В. вивчає державну фінансову політику розвитку економіки [7], Матвієнко Г. А. досліджує цифрову трансформацію державних фінансів в Україні [8], і в продовження цієї теми Вільчинський О. М. шукає напрями підвищення ефективності державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності в умовах діджиталізації [9]. Цікавими та актуальними сучасними напрямиами дослідження проблематики державних фінансів є праці таких вчених, як Гордієнко Л. А., Пасічник Ю. В., Ломако Є. П., які досліджують фінансовий концепт біхевіористичного підходу при формуванні доходів державного бюджету України [10]. Що ж до суті питання застосування державних фінансів для досягнення цілей сталого розвитку, то Лабенко О. М. вивчає фінансове забезпечення сталого розвитку суспільства [11], Рязанова Н. С. вважає європейський вектор сталого розвитку орієнтиром для корпоративних і публічних фінансів України [12], а Хелемський В. Ю. визначає фінансові детермінанти капітальних інвестицій сталого розвитку України [13].

Невирішені частини загальної проблеми, які досліджуються у статті. Отже, натеper чітко виокремились три основні напрями дослідження науково-методичної площини функціонування державних фінансів – перший – забезпечення національної економічної безпеки, другий – фінансування потреб воєнної економіки, третій – пошук фінансування через інвестиційний механізм та раціональний розподіл фінансових ресурсів для економічного розвитку, у тому числі для досягнення цілей сталого розвитку, у першу чергу, соціальних і економічних. Однак,

постає питання – як поєднати ці три напрями, зважаючи на важливість кожного, як на теоретичному, так і на прикладному рівні, зважаючи на очевидне, на перший погляд, взаємовиключення – неможливість спрямування фінансових ресурсів на цілі сталого розвитку в умовах нагальності фінансування воєнних потреб.

Мета дослідження (постановка завдання). Метою дослідження є встановлення сучасних теоретико-методологічних засад наукових досліджень ролі державних фінансів для досягнення економічних цілей сталого розвитку. Для реалізації такої мети необхідно виконати ряд завдань: виявити основні напрями дослідження науково-методичної площини функціонування державних фінансів та надати пропозиції, як поєднати основні напрями дослідження царини функціонування державних фінансів, зважаючи на важливість кожного, як на теоретичному, так і на прикладному рівні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Економічними цілями із сімнадцяти цілей сталого розвитку експерти називають чотири:

- Ціль 8 – Гідна праця та економічне зростання;
- Ціль 9 – Промисловість, інновації та інфраструктура;
- Ціль 10 – Скорочення нерівності;
- Ціль 12 – Відповідальне споживання та виробництво [14].

Названі цілі напряму пов'язані за стратегічним економічним успіхом держави, спрямовані на відповідальний та поступальний і стабільний розвиток її економіки. Водночас, інші цілі сталого розвитку також потребують фінансування на державному рівні, хоча економічний ефект від їх досягнення не буде таким швидким і очевидним, як від перерахованих цілей. Тобто, суттєвим управлінським викликом натеper є ефективний розподіл наявних у державі публічних фінансів на досягнення пріоритетних економічних цілей сталого розвитку із врахуванням мінливої ситуації на воєнному фронті та потреб збройних сил.

Варто повністю погодитися із Рязановою Н. С., яка наголошує: «У нашій країні розвиток сталого фінансування може принести величезні можливості та вигоди бізнесу та публічним фінансам, оскільки націлений на інвестування/кредитування циркулярної економіки, відновлюваної енергетики, ресурсо- та енергоефективних проєктів у всіх галузях господарювання, розумного управління водними

ресурсами, а також інклюзивності. Звичайно, ці перспективи повною мірою будуть реалізовані у повоєнній відбудові економіки України, але й нині вони вже актуальні. Бізнесу, державній і місцевій владі важливо вже тепер починати діяти відповідно до вектора ЄС щодо забезпечення сталого розвитку, насамперед на ринку банківських послуг і ринку капіталів» [12, с. 89]. Саме тому потрібно зараз вибудувати теоретико-методичні засади управління державними фінансами у післявоєнний час. І важливим кроком для того, аби мати об'єкт управлінського впливу, а саме – фінанси – варто займатись активним пошуком інвестиційних можливостей, що відповідає Цілі 9 сталого розвитку. Хелемський В. Ю. стверджує: «Фінанси – це дуже вагомий і необхідний ресурс для реалізації Цілей сталого розвитку, але без капітальних інвестицій, їх збалансованості та синергії економічного, соціального та екологічного результатів досягти необхідного рівня сталого розвитку неможливо» [13, с. 71]. У продовження цієї думки дослідник зазначає «фінансування капітальних інвестицій сталого розвитку як складна система, має специфічні складні механізми формування фінансового потенціалу для реалізації капітальних інвестицій та інструменти самозбереження та саморозвитку, які підпорядковуються Цілям сталого розвитку, заради головної мети – сталого розвитку країни» [13, с. 74]. Тому на рівні із забезпеченням національної економічної безпеки та фінансуванням потреб економіки воєнного часу, інвестиційний менеджмент на мікро та макрорівні має стати об'єктом досліджень у контексті розгляду теоретико-методологічних засад управління державними фінансами.

Вважається, що «управління публічними фінансами пройшло еволюцію та базувалося на кількох парадигмах публічного менеджменту, починаючи від традиційної бюрократичної адміністрації до поступового переходу на концепцію нового публічного адміністрування й публічного управління... управління публічними фінансами передбачає два основні аспекти: політичний та економічний. У межах політичного аспекту встановлюють головні стратегічні й тактичні цілі та пріоритети, яких потрібно досягти. Вони не завжди визначатимуться критеріями економічної доцільності, а будуть орієнтовані на загальну соціально-економічну політику, котру проводить уряд» [5, с. 37–38]. Отже, роллю державних фінансів для досягнення економічних цілей сталого розвитку є забезпечення реалі-

зації кроків до сталого розвитку, що формуватимуться на балансі політичних і економічних потреб суспільства.

На думку таких вчених, як Метеленко Н., Сумма В., Шарапов В., Сілін А. «Актуальні питання управління державними фінансами в контексті відбудови України вирішуються управлінській, філософській, правовій, економічній, фінансовій сферах. Управління та адміністрування за цими напрямками забезпечує комплексність підходів до процесів відбудови та спроможність будувати обґрунтовані стратегії інноваційного розвитку» [6, с. 192]. Сформуємо на основі цього твердження власну візію теоретико-методологічних засад наукових досліджень ролі державних фінансів для досягнення економічних цілей сталого розвитку. Авторський підхід передбачає наявність та поєднання кількох важливих компонентів: теоретичного базису, методологічних прийомів, інституційних і соціально-економічних аспектів.

Теоретичні основи дослідження ролі державних фінансів для досягнення економічних цілей сталого розвитку мають базуватися на теорії сталого розвитку, яка сформована на трьох ключових концептуальних засадах: поступовому та сталому економічному зростанні, досягненні соціальної справедливості та балансі інтересів і потреб та на охороні довкілля і відповідальному споживанні ресурсів. Ця теорія пояснює науковцям і практикам, як публічні фінанси та ефективне управління ними можуть забезпечити збалансований розвиток економіки та суспільства в усіх цих напрямках. Другою важливою теорією є теорія державних або публічних фінансів. У її межах досліджуються ролі державних витрат, фіскальної політики, бюджетного дефіциту і внутрішнього та зовнішнього боргів кризь приросту їх впливу на економічний розвиток держави. Особливу увагу слід приділити податковій політиці як важливому управлінському інструменту досягнення економічних сталого розвитку як у мирний, так і у воєнний час. Теорії податкової (фіскальної політики) у зв'язку з концепціями економічного зростання здатні дати відповіді на питання, як саме державні фінанси можуть бути використані задля стимулювання та прискорення економічного зростання, яким чином вони можуть сприяти створенню робочих місць і зниженню рівня нерівності за гендерною, віковою та іншими ознаками. Крім того, ефективна фіскальна політика здатна забезпечити у перспективі досягнення першої з Цілей сталого розви-

тку – подолання бідності, яка належить до основних соціальних цілей.

Третя теорія – теорія економіки добробуту. Її методичний інструментарій і теорії спрямовані на аналіз і виявлення можливостей використання державних фінансів для підвищення загального добробуту населення, зокрема через їх інвестування у сфери освіти та науки, охорони здоров'я та медицини та у різні соціальні програми. Тут також можна очікувати на позитивний ефект у реалізації соціальних цілей сталого розвитку (Ціль 2 – подолання голоду, Ціль 3 – гарне здоров'я, Ціль 4 – якісна освіта) на рівні з економічними його цілями.

Методологічні підходи дослідження ролі державних фінансів у досягненні економічних цілей сталого розвитку мають включати: емпіричні дослідження (передбачають застосування статистичних і економетричних методик для аналізу можливостей впливу публічних фінансів на ретроспективні та перспективні показники рівня досягнення економічних цілей сталого розвитку. Інформаційною базою такого дослідження можуть стати відомості про обсяги державних витрат, доходів, дані про обрану для реалізації податкову політику та інші загально вживані фінансові показники та індикатори); моделювання, прогнозування та форсайт (розкривають можливості для застосування економічних моделей з метою прогнозування впливу та результатів різних моделей фіскальних політик на ступінь досягнення економічних цілей сталого розвитку. Це можуть бути моделі загальної рівноваги, динамічні стохастичні моделі загальної рівноваги (DSGE), тощо); кейсові методи дослідження (будуються на аналізі конкретних прикладів країн або регіонів, які успішно використали теоретико-методичні підходи для організації управління державними фінансами з метою досягнення економічних цілей сталого розвитку. Вивчення їх практик результатів стане цінною інформаційною базою для розробки вітчизняної парадигми у цьому напрямі державного управління та адміністрування.

Інституційні аспекти дослідження ролі державних фінансів для досягнення економічних цілей сталого розвитку формуються у площині ролі урядових інституцій у цьому процесі. Потрібно визначити, як саме структура і діяльність урядових організацій впливають на рівень ефективності використання державних фінансів для досягнення економічних цілей сталого розвитку. Крім того, важливу роль відіграють міжнародні організації та стандарти,

які опосередковано, але суттєво впливають на державну фінансову політику (наприклад, ООН, МВФ, Світовий банк) та формують засади розробки та функціонування стандартів і рекомендацій для раціонального використання публічних фінансів для досягнення економічних цілей сталого розвитку.

Методи та інструменти регулювання та нагляду можуть мати важливий позитивний вплив на процес розподілу та використання державних фінансів не залежно від фінальної мети такої діяльності. Оцінювання та моніторинг системи регулювання та нагляду за управлінням публічними фінансами є важливою передумовою для забезпечення їх прозорого та ефективного використання, у тому числі і задля досягнення економічних цілей сталого розвитку.

Соціально-економічні аспекти процесу управління державними фінансами представлені на теоретико-прикладному рівні: податково-бюджетною політикою (експертами проводяться періодичні дослідження того, як саме фіскально-бюджетна політика може слугувати завданню зменшенню соціальної нерівності та бідності в окремо узятій країні), а також результатами аналіз витрат на освіту, охорону здоров'я та соціальні програми, які є інструментами досягнення довгострокового сталого розвитку у соціальній та економічній площинах (концепція інвестування у людський капітал) та врешті решт екологічною фіскальною реформою (теоретично будеться на дослідженні можливостей використання податків, субсидій та субвенцій і різних форм податкових пільг для поширення екологічно відповідальної поведінки у бізнес-середовищі та для стимулювання інвестицій в екологічні проекти.

Таким чином, теоретико-методологічні засади наукових досліджень ролі державних фінансів у досягненні економічних цілей сталого розвитку у авторському підході базуються на інтеграції та синергії економічних теорій (теорії економічного зростання, теорія державних фінансів та теорія економіки добробуту), емпіричних методів наукових і прикладних досліджень, інституційного аналізу та соціально-економічних концепцій, що надає змогу всебічно оцінити та вдосконалити процедури управління державними фінансами на шляху до досягнення Україною економічних (а у перспективі і соціальних) цілей сталого розвитку.

Висновки. Наукова робота у напрямі визначення та конкретизації теоретико-методологічних основ досліджень ролі державних фінансів для досягнення економічних цілей сталого розвитку дала змогу зробити такі важливі висновки.

1. Нині чітко виокремились три основні напрями дослідження науково-методичної площини функціонування державних фінансів – перший – забезпечення національної економічної безпеки, другий – фінансування потреб воєнної економіки, третій – пошук фінансування через інвестиційний механізм та раціональний розподіл фінансових ресурсів для економічного розвитку, у тому числі для досягнення цілей сталого розвитку, у першу чергу, соціальних і економічних. На науково-методичному рівні важко поєднати основні напрями дослідження царини функціонування державних фінансів, зважаючи на важливість кожного, як на теоретичному, так і на прикладному рівні, зважаючи на очевидне, на перший погляд, їх взаємо виключення – неможливість спрямування фінансових ресурсів на цілі сталого розвитку в умовах нагальності фінансування воєнних потреб.

2. Встановлено, що на рівні із забезпеченням національної економічної безпеки та фінансуванням потреб економіки воєнного часу, інвестиційний менеджмент на мікро та макрорівні має стати об'єктом досліджень у контексті розгляду теоретико-методологічних засад управління державними фінансами. Роллю державних фінансів для досягнення економічних цілей сталого розвитку названо забезпечення реалізації кроків до сталого розвитку, що формуватимуться на балансі політичних і економічних потреб суспільства.

3. Сформовано власну візію теоретико-методологічних засад наукових досліджень ролі державних фінансів для досягнення економічних цілей сталого розвитку. Авторський підхід базується на інтеграції та синергії економічних теорій (теорії економічного зростання, теорія державних фінансів та теорія економіки добробуту), емпіричних методів наукових і прикладних досліджень, інституційного аналізу та соціально-економічних концепцій, що надає змогу всебічно оцінити та вдосконалити процедури управління державними фінансами на шляху до досягнення Україною економічних (а у перспективі і соціальних) цілей сталого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Зачосова Н. В. Механізм створення Фонду гарантування інвестицій як суб'єкта захисту економічної безпеки компаній з управління активами та торговців цінними паперами в Україні. *Економічний часопис-XXI*. 2010. № 5–6. С. 18–23.
2. Зачосова Н. В. Напрями стабілізації стану фінансової складової економічної безпеки національної економіки України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2018. № 8 (36). С. 14–18.
3. Гавкалова Н. Л., Табацький М. Г. Роль державного фінансового контролю у забезпеченні економічної безпеки держави. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління*. 2023. Вип. 2. С. 13–23.
4. Білорус О. Г., Балакін Р. Л., Ухналь Н. М., Бартош С. В., Іващенко О. Б. Фінансування дефіциту Державного бюджету України в умовах воєнного стану. *Наукові праці НДФІ*. 2023. Вип. 3. С. 5–36.
5. Затонацька Т. Г., Лютий І. О., Анісімова О. Ю. Управління державними фінансами в умовах невизначеності. *Фінанси України*. 2023. № 11. С. 34–48.
6. Метеленко Н., Сумма В., Шарапов В., Сілін А. Стратегічні вектори управління державними фінансами під час війни в контексті відбудови України. *Humanities studies*. 2023. Вип. 17. С. 190–199.
7. Ходаковський В. В. Державна фінансова політика розвитку економіки. *Економічний вісник університету*. 2023. Вип. 58. С. 24–30.
8. Матвієнко Г. А. Цифрова трансформація державних фінансів в Україні. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2021. Т. 26, Вип. 1. С. 135–140.
9. Вільчинський О. М. Напрями підвищення ефективності державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності в умовах діджиталізації. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Економіка*. 2023. № 30. С. 41–48.
10. Гордієнко Л. А., Пасічник Ю. В., Ломако Є. П. Фінансовий концепт біхевіористичного підходу при формуванні доходів державного бюджету України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Економіка*. 2023. № 30. С. 49–54.
11. Лабенко О. М. Фінансове забезпечення сталого розвитку суспільства. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2023. № 1. С. 88–97.
12. Рязанова Н. С. Європейський вектор сталого розвитку – орієнтир корпоративних і публічних фінансів України. *Фінанси України*. 2023. № 11. С. 86–98.
13. Хелемський В. Ю. Фінансові детермінанти капітальних інвестицій сталого розвитку України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Економіка*. 2023. № 31. С. 70–77.
14. Цілі сталого розвитку в Україні. *Організація Об'єднаних Націй*. URL: <https://ukraine.un.org/uk/sdgs> (дата звернення: 10.06.2024).

REFERENCES:

1. Zachosova N. V. (2010) Mekhanizm stvorenniya Fondu harantuvannya investytsiy yak subyektu zakhystu ekonomichnoyi bezpeky kompaniy z upravlinnya aktivamy ta torhovtsiv tsinnymy paperamy v Ukrayini [The mechanism for the creation of the Investment Guarantee Fund as an entity for the protection of the economic security of asset management companies and securities traders in Ukraine]. *Ekonomichnyy chasopys-XXI*, no. 5–6, pp. 18–23.
2. Zachosova N. V. (2018) Napryamy stabilizatsiyi stanu finansovoyi skladovoyi ekonomichnoyi bezpeky natsionalnoyi ekonomiky Ukrayiny [Directions for stabilizing the state of the financial component of the economic security of the national economy of Ukraine]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiya»*. Seriya «Ekonomika», no. 8(36), pp. 14–18.
3. Havkalova N. L., Tabatskyu M. H. (2023) Roi derzhavnoho finansovoho kontrolyu u zabezpechenni ekonomichnoyi bezpeky derzhavy [The role of state financial control in ensuring the economic security of the state. Bulletin of the National University of Civil Defense of Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu tsyvilnoho zakhystu Ukrayiny. Seriya : Derzhavne upravlinnya*, no. 2, pp. 13–23.
4. Bilorus O. H., Balakin R. L., Ukhnal N. M., Bartosh S. V., Ivashchenko O. B. (2023) Finansuvannya defitsytu Derzhavnoho byudzhetu Ukrayiny v umovakh voyennoho stanu [Financing the deficit of the State budget of Ukraine under martial law]. *Naukovi pratsi NDFI*, no. 3, pp. 5–36.
5. Zatonatska T. H., Lyuty I. O., Anisimova O. YU. (2023) Upravlinnya derzhavnymy finansamy v umovakh nevyznachenosti [Management of public finances in conditions of uncertainty]. *Finansy Ukrayiny*, no. 11, pp. 34–48.

6. Metelenko N., Summa V., Sharapov V., Silin A. (2023) Stratehichni vektory upravlinnya derzhavnymy finansamy pid chas viyny v konteksti vidbudovy Ukrainy [Strategic vectors of public finance management during the war in the context of the reconstruction of Ukraine]. *Humanities studies*, no. 17, pp. 190–199.
7. Khodakovskyy V. V. (2023) Derzhavna finansova polityka rozvytku ekonomiky [State financial policy of economic development]. *Ekonomichnyy visnyk universytetu*, no. 58, pp. 24–30.
8. Matviyenko H. A. (2021) Tsyfrova transformatsiya derzhavnykh finansiv v Ukraini [Digital transformation of public finances in Ukraine]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Seriya : Ekonomika*, no. 1, pp. 135–140.
9. Vilchynskyy O. M. (2023) Napryamy pidvyshchennya efektyvnosti derzhavnoyi finansovoyi polityky aktyviziatsiyi investytsynoyi diyalnosti v umovakh didzhytalizatsiyi [Directions of increasing the effectiveness of the state financial policy of intensifying investment activity in conditions of digitalization]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiya»*. Seriya : Ekonomika, no. 30, pp. 41–48.
10. Hordiyenko L. A., Pasichnyk Yu. V., Lomako Ye. P. (2023) Finansovyy kontsept bikheviorystychnoho pidkhodu pry formuvanni dokhodiv derzhavnoho byudzhetu Ukrainy [Financial concept of the behavioral approach in the formation of revenues of the state budget of Ukraine]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiya»*. Seriya : Ekonomika, no. 30, pp. 49–54.
11. Labenko O. M. (2023) Finansove zabezpechennya staloho rozvytku suspilstva [Financial provision of sustainable development of society]. *Ekonomika, finansy, menedzhment: aktualni pytannya nauky i praktyky*, no. 1, pp. 88–97.
12. Ryazanova N. S. (2023) Yevropeyskyy vektor staloho rozvytku – oriyentyr korporatyvnykh i publichnykh finansiv Ukrainy [European vector of sustainable development – a reference point for corporate and public finances of Ukraine]. *Finansy Ukrainy*, no. 11, pp. 86–98.
13. Khelemskyy V. Yu. (2023) Finansovi determinanty kapitalnykh investytsiy staloho rozvytku Ukrainy [Financial determinants of capital investments of sustainable development of Ukraine]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiya»*. Seriya : Ekonomika, no. 31, pp. 70–77.
14. Tsili staloho rozvytku v Ukraini [Goals of sustainable development in Ukraine]. Orhanizatsiya Obyednanykh Natsiy. Available at: <https://ukraine.un.org/uk/sdgs> (accessed: June, 10, 2024).